

2. Екологія регіону. «Екологічний портрет Дніпропетровської області». URL: <http://www.experts.in.ua/regions/detail.php?ID=4316> (дата звернення 17.05.2017).

3. Хільчевський В. К.. Роль агрохімічних засобів у формуванні якості вод басейну Дніпра. — К. : ВПЦ "Київський університет", 1996. — 222 с.

4. Яцик А.В. Екологічний стан басейну Дніпра / А.В. Яцик, Є.О.Яковлев, В. О.Осадчук // До питання щодо спуску Київського водосховища — К. : Оріяни, 2002. — С. 22-23.

5. Яцик А.В. Радіаційне забруднення і радіаційні відходи / А.В. Яцик, Є.О.Яковлев, В. О.Осадчук // До питання щодо спуску Київського водосховища. — К. : Оріяни, 2002. — С. 24

6. Бондаренко О.О. Проблеми дозиметрії внутрішнього опромінення людини трансурановими радіонуклідами: Автореф. дис. д-ра біол. наук. — К., 2002. — 37 с.

**Панура Юлія Василівна,
к.е.н., доцент, доцент кафедри
податкової політики, ННІ ЕОМС,
Університет ДФС України,
Ярошук Ярослава В'ячеславівна, студентка**

ПОДАТКОВЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ ЧИ МЕДІАЦІЯ ПРИ ВИБОРІ ОПТИМАЛЬНОЇ МОДЕЛІ КОНСАЛТИНГУ ДЛЯ УКРАЇНИ

Оподаткування - це один із ключових факторів, що впливає на результати фінансово-господарської діяльності організацій та сприяє розвитку і підтримки бізнесу.

У цих умовах податкові консультанти та податкові медіатори відіграють значну роль як особи, які володіють спеціальними знаннями та навичками за для задоволення потреб платників податків. Як перші так і другі в своїй діяльності намагаються злагоджувати податкові спори між платниками податків і ДФС України. Введення інституту податкових консультантів і податкових медіаторів є важливим і необхідним завданням у розвитку правових основ держави. Наявність такого інституту повинно відповідати європейській і світовій практиці.

Формування інститутів медіації та податкового консультування в Україні знаходиться на початковому етапі. Тому побудова ефективного механізму податкового консалтингу потребує ґрунтовного його вивчення спираючись на

позитивний досвід розвинених країн у даній сфері та адаптуючи його до вітчизняних умов.

На сьогодні податкові консультації фактично надають органи державної фіскальної служби та незалежні особи або їх організації. Послуги, які надають державні контролюючі органи, здійснюються на безоплатній основі, а послуги, які надають незалежні особи – платні. Але навіть при існуванні безоплатних податкових консультацій в Україні з'явився вид підприємницької діяльності щодо надання послуг з податкового консультування. В сучасності довіра до приватних аудиторів у даних умовах діяльності підприємства зростає, тому постає необхідність у створенні між підприємцями і владою атмосфери діалогу та взаєморозуміння, що в свою чергу, можливо як через інститут податкового консультування, так і через медіаційну процедуру в особі незалежного спеціаліста [1].

Дослідження інституту медіації із зарубіжного досвіду підтверджує, що у світі медіація в податковій сфері використовується досить поширено та ефективно. Медіацією не завжди називають те, що є медіацією у класичному сенсі: нейтральне посередництво. Адже в деяких країнах діяльність медіаторів є частиною державної апеляційної системи, іноді медіатори отримують плату із державного бюджету, іноді медіатори є державними службовцями .

Медіацію визначено як неформальний метод розв'язання спорів, що ґрунтується на засаді довіри, у якому нейтральна та безстороння третя особа допомагає сторонам у взаємній комунікації, визначенні інтересів та основних дискусійних, спірних питань, а також у знаходженні спільного взаємоприйняттого рішення на основі порозуміння. Відповідно таке трактування медіації визначає одразу її чотири основоположні елементи. Медіатор є завжди особою нейтральною та безсторонньою; медіація ґрунтується на довірі; сторони, а не медіатор приймають остаточне рішення щодо існуючого спору; а роль медіатора полягає у допомозі сторонам у досягненні порозуміння. Саме тому варто наголосити, що медіатор контролює процес, а не результат.

На відміну від судового розгляду із залученням податкового консультанта, який є чітко регульованим, офіційним та зосередженим по суті позову, медіація дає змогу індивідуального підходу до вирішення спору, з врахуванням всіх сторін спірної ситуації, незалежно від їх юридичного чи правового значення. Саме тому медіацію відносять до альтернативних методів вирішення спорів [2, с. 277].

Запровадження процедури медіації - це позитивний крок до взаємодії та взаєморозуміння платників податків і контролюючих органів в Україні.

Ефективне запровадження медіації допомогло б державі відновлювати довіру платника податку до державних фіскальних органів, а фіскальним органам - вибудувати партнерські відносини з платниками податків, швидко отримувати справедливі суми оподаткування до бюджету, а платникам податків - мати ефективний процес пошуку справедливого рішення на принципах паритетності сторін.

Досвід свідчить, що ефективнішою виявляється та система, де професія регулюється законом. За дослідженням, то в більшості європейських країн прийнято закони про податкове консультування або про медіаційну процедуру, які виділяють в окремі інститути на законодавчому рівні.

Тому, якщо обирати з поміж двох моделей для нашої країни, то ми вважаємо за доцільне вдосконалення податкового консультування, використовуючи досвід зарубіжних країн, беручи до прикладу досвід Польщі з розширенням його повноважень до податкового медіатора.

Модель «податкової медіації» також має право на існування в нашій країні. У цьому випадку можливі три варіанти: 1) медіація може бути проведена приватно практикуючими медіаторами, або спеціалізованими організаціями («приватна медіація в рамках судового процесу»); 2) проведення медіації може здійснюватися співробітниками суду, в тому числі суддями («медіація інкорпорована в судовий процес»), які отримали на це доручення, мають відповідну підготовку та навички; 3) створити медіаційні центри при кожному територіальному органі Державної фіскальної служби, для цього достатньо видати відомчий нормативний акт Державної фіскальної служби, запросивши туди відповідних кваліфікованих медіаторів, які виконували б свої послуги на безоплатній основі. Для цього достатньо наказом голови Державної фіскальної служби змінити процедури і регламенти адміністративного розгляду скарг фіскальними органами [3].

Проте, за рядом обставин, ми не можемо швидко запровадити дані моделі в нашу систему, насамперед, через брак коштів в державному бюджеті на впровадження окремого інституту, великий рівень корупції і недовіра населення до суддів одразу спричинить недовіру до нововведення, що пояснюється низькою податковою і юридичною культурою населення.

Список використаних джерел:

1. Владимірова М. С. Дослідження ринку консалтингових послуг в Україні [Електронний ресурс] / М. С. Владимірова // Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: http://eprints.kname.edu.ua/45282/1/ilovepdf_com-64-65.pdf.

2. Гаврилішин А. П. Медіація як альтернативний спосіб вирішення спорів /А. П. Гаврилішин // Науковий Вісн. Херсон. держ. ун-ту. — 2014. — № 5. —Т. 1. С. 275–278.].

3. Красіловська З. В. Умови застосування медіації для врегулювання спорів із органами публічної влади: вітчизняний та зарубіжний аспекти [Електронний ресурс] / З. В. Красіловська // Зовнішня політика та національна безпека. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/tpdu/2015-4/doc/5/04.pdf>

**Скляр Надія Михайлівна,
к.е.н., старший викладач кафедри
підприємництва і торгівлі,
ДонНУЕТ імені Михайла Туган-
Барановського,
Іоненко Ганна Володимирівна,
асистент кафедри підприємництва
і торгівлі, ДонНУЕТ
імені Михайла Туган-Барановського**

СУЧАСНА СПЕЦИФІКА КОНТРАБАНДИ ДОНЕЦЬКОГО РЕГІОНУ

Під контрабандою (італ. «contrabando», від «contra» – проти та «bando» державний указ) розуміють переміщення товарів і цінностей через державний кордон без відома органів митного контролю.

Контрабанда породжує підвищену суспільну небезпеку, адже вона посягає на встановлений порядок переміщення матеріально-товарних цінностей через кордон і зумовлює збитки для економіки держави, її культурної спадщини, сприяє розвитку тіньових схем тощо [1, с.119-122]

Незаконне переміщення продукції і товарів через державний кордон України, яке особливо активізувалося з початком проведення АТО, має не лише негативний економічний аспект (недоотримання у повному обсязі надходжень до Державного бюджету, стимулювання ведення недобросовісної конкуренції, деформація ринкової кон'юнктури тощо), але й посилює кримінальні аспекти розвитку економіки, що проявляється через активізацію діяльності організованих кримінальних угруповань, цілями яких є отримання неправомірної винагороди [2, с. 58].

Науково-практичні напрацювання вчених у сфері дослідження контрабандних потоків довели, що це явище визначається чіткою антисоціальною спрямованістю, має суспільно-небезпечний характер,